

Manifest EFAP

13 października 2008 r.

"Architektura nie może uratować świata, ale może służyć za dobry przykład"
Alvar Aalto

Miasto europejskie jest miejscem społecznej, ekonomicznej, kulturalnej i politycznej wymiany *par excellence*. Posiada wartości kulturowe podzielane przez wszystkie kraje oraz większość obywateli Europy. Europejskie miasto nadal przyciąga i jest tygłem europejskiej tożsamości i kultury.

Miasto europejskie, w sprzyjających warunkach, jest w stanie osiągnąć różnorodność społeczną i szacunek dla wielokulturowości, która jest niezbędnym warunkiem do zapewnienia bogactwa i ciągłości tej wymiany. Wszystkie miasta europejskie mają potencjał oferowania naszym współobywatelom godnego, wysokiej jakości środowiska, dostosowanego do zasobów, stylu życia, potrzeb.

Miasta europejskie są dumą swoich mieszkańców, a jeśli tak nie jest, powinny się nią stać. To działania każdego obywatela sprawiają i każdy jest beneficjentem tego, by miasta odnosiły większe sukcesy ekonomicznie i były zrównoważone, a więc pozostawały istotnym elementem naszego kulturalnego bogactwa.

Jednakże ta wspólna tradycja, umiejąca tworzyć dziedzictwo i dobrobyt jest dziś zagrożona i od nas zależy, czy przetrwa. Kryzys finansowy, z którym mierzy się cały świat, wpływa i nieuchronnie będzie wpływał na politykę dotyczącą budowania. Jakkolwiek na to patrzeć, sytuacja ta dowodzi, że nie można rozwoju środowiska zbudowanego pozostawić wyłącznie w rękach rynku.

Europa potrzebuje architektury i polityk architektonicznych, by chronić dobrobyt i jakość życia miast – dziś w przyszłości.

WYZWANIA

Życie miejskie w Europie, chociaż kwitnące, znajduje się również pod dużą presją:

- Zmiany klimatyczne będą oznaczały mniej komfortowe warunki życia, pogorszone jeszcze przez „efekt miejskich wysp ciepła”.
- Wiele miast europejskich będzie zagrożonych wzrastającym poziomem mórz i niebezpieczeństwem powodzi, ale z drugiej strony, przez susze i niedobór wody.
- Zanieczyszczenia i niszczenie środowiska są stałym zagrożeniem dla jakości życia w miastach.
- Liczba ludności w miastach się zwiększa i warunki życia mogą się osłabiać, wraz z rozlewaniem się urbanizacji na zewnątrz.
- Imigracja do miast, podczas gdy wzmacnia i ożywia kulturę, handel i jakość wymiany tworzy również napięcia społeczne.
- Infrastruktura miejska starzeje się i może borykać się z zapotrzebowaniem na transport i usługi, zarówno ze strony ludności jak i przedsiębiorstw.

PROPOZYCJE

Architektura jest mediatorem miejskich napięć. Musimy przebudowywać miasta, aby raczej godzić, niż dzielić. W długiej perspektywie odpowiadają one aspiracjom naszych czasów oraz przyszłych pokoleń: **solidarności, innowacyjności i tworzeniu piękna.**

- ***Więcej solidarności w obrębie miast***

Celem ograniczenia nadmiernej liczby pojazdów oraz zabierających czas podróży, należy wspierać rozwój dzielnic, które integrują wszystkie funkcje, niezbędne dla zrównoważonego, dobrego życia. Znaczy to, że europejskie miasto jutra powinno być dostępne dla wszystkich i oferować zatrudnienie, mieszkanie, obiekty rekreacyjne i społeczne w odległości, którą można pokonać pieszo, oraz przy zachowaniu skali dopasowanej do człowieka.

Miejsca pracy, sklepy, usługi i mieszkalnictwo powinny być połączone za pomocą właściwych systemów transportu publicznego oraz poprzez zapewnienie łatwego przemieszczania się między miastem a przedmieściami.

Do osiągnięcia tych celów niezbędna jest kontrola nad zabudową terenów.

- ***Miasta bardziej respektujące środowisko i los przyszłych pokoleń***

W celu ograniczenia rozlewania się zabudowy i dla ochrony zasobów naturalnych, powinno być preferowane miasto zwarte, łączące miejsca pracy, usługi, handel i mieszkalnictwo.

Istniejące przestrzenie zielone pomiędzy strefami zurbanizowanymi muszą być chronione, a jakość przestrzeni publicznych i rozdzielających zabudowę musi ulec poprawie.

Budownictwo mieszkaniowe musi stać się bardziej zrównoważone i satysfakcjonujące mieszkańców pragnących nowego sposobu życia.

Ekologia miejska powinna być wspierana poprzez promowanie skracania obiegów materiałów, wody i energii, oraz w ramach produkcji żywności.

Innowacje w dziedzinie zastosowania materiałów, zarządzania zasobami oraz projektowania architektonicznego muszą być wspierane. Popierana musi być kreatywność.

Niezbędna jest ochrona powiązań społecznych i działania mające na celu rehabilitację istniejących dzielnic i rewaloryzację budynków, zamiast ich systematycznego niszczenia. Jest niezbędne dla tworzenia zrównoważonych miast w zgodzie z Kartą Lipską.

- ***Więcej miast pięknych, aktywnych społecznie i kulturowo***

Architekci i ich partnerzy powinni promować architekturę, urbanistykę, planowanie, które łączą śmiałość ze sztuką życia codziennego.

Oferując konsultacje politykom i urzędnikom europejskim; udostępniając know-how i swój entuzjazm - architekci, instytucje publiczne, profesjoniści, jednostki odpowiedzialne za architekturę apelują, by kultura i jakość architektoniczna stały się istotnym elementem wszystkich debat dotyczących rozwoju i spójności terytorialnej Europy.

(tłum, ZG SARP, 20.11.08)